

Súd: Najvyšší súd
Spisová značka: 3Asan/7/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5016200260
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 07. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivan Rumana
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:5016200260.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ivana Rumanu a sudkýň JUDr. Sone Langovej a JUDr. Moniky Valašikovej PhD. v právnej veci pôvodného žalobcu: JUDr. Marek Olekšák, správca konkurznej podstaty úpadcu SÁLEM, s.r.o., IČO: 46 838 741, sídlo správcu, 010 01 Žilina, Vojtecha Tvrdeho 17 proti sťažovateľovi (pôvodnému žalovanému): Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Špitálska 8, 812 67 Bratislava, o preskúmanie rozhodnutia žalovaného č. 2016/21006, UPS/US1/KON/2016/51 zo dňa 05.02.2016, v konaní o kasačnej sťažnosti sťažovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 21S/54/2016-52 zo dňa 22.02.2017, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť sťažovateľa (pôvodne žalovaného) proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 21S/54/2016-52 zo dňa 22.02.2017 **z a m i e t a**.
Účastníkom konania nárok na náhradu trov kasačného konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Žiline zrušil rozhodnutie Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava č. 2016/21006, UPS/US1/OK2/KON/2016/51 z 05.02.2016 a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie.

2. Krajský súd z predloženého administratívneho spisu žalovaného zistil, že Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny Martin (ďalej len prvostupňový správny orgán) vykonal kontrolu dňa 20.06.2014 o 12:55 hod. v kontrolovanom subjekte SÁLEM, s.r.o., Borcova 6, IČO: 46 838 741 zameranú na kontrolu nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania. Kontrola bola vykonaná v prevádzke kontrolovaného subjektu SALEM, s.r.o., Železničná stanica - vestibul - predaj mliečnych výrobkov Vrútky. Prvostupňový správny orgán vykonanou kontrolou zistil, že L. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. pracovala u zamestnávateľa dňa 20.06.2014 bez uzavretého pracovnoprávneho vzťahu, čím zamestnávateľ nedodrжал ustanovenie § 2 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. a) a ods. 3, ods. 4 a ust. § 3 ods. 2 zákona č. 82/2005 Z. z. Prvostupňový správny orgán rozhodnutím č. MT1/RK/KON/2015/9/298941 zo dňa 10.12.2015 rozhodol tak, že účastníkovi konania SALEM, s.r.o., Borcova 6, Martin, IČO: 46 838 741 uložil na základe ustanovenia § 68a ods. 1 písm. b) zákona č. 5/2004 Z. z. pokutu vo výške 2.000,00 Eur za porušenie zákazu nelegálneho zamestnávania podľa § 3 ods. 2 zákona č. 82/2005 Z. z. K nelegálnemu zamestnávaniu došlo dňa 20.06.2014 v čase o 12:55 hod. v prevádzkarni na Železničnej stanici - Vrútky - vestibul. Účastník konania nelegálne zamestnával jednu fyzickú osobu L. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. a nemal s ňou založený pracovnoprávny vzťah podľa osobitného predpisu zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonníka práce. L. L. v čase výkonu kontroly v kontrolovanej prevádzke dňa 20.06.2014 o 12:55 hod. nebola ani prihlásená do registra poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia sociálnej poisťovne v zmysle ust. § 231 ods. 1 písm. b) zákona o sociálnom poistení. Zamestnávateľ L. L. prihlásil do sociálnej poisťovne až 23.06.2014 o 10:02 hod., t. j. po výkone kontroly. Proti prvostupňovému rozhodnutiu podal žalobca odvolanie, o ktorom rozhodoval žalovaný rozhodnutím č. 2016/21006, UPS/US1/OK2/KON/2016/51 zo dňa 05.02.2016, ktorým potvrdil

prvostupňové rozhodnutie a odvolanie účastníka zamietol. Stotožnil sa s názorom prvostupňového správneho orgánu, že bolo jednoznačne preukázané, že účastník konania využíval závislú prácu L. bez uzatvoreného pracovno-právneho vzťahu, ktorá nebola prihlásená do sociálnej poisťovne pred začatím výkonu práce a do sociálnej poisťovne bola žalobcom prihlásená až dňa 23.06.2014 o 10:02 hod.

3. Podľa názoru krajského súdu nedostatočná špecifikácia skutkovej podstaty správneho deliktu v rozhodnutiach správnych orgánov zapríčinila ich nepreskúmateľnosť, pričom nedostatočnú špecifikáciu treba považovať za podstatnú vadu v konaní. Tento záver vyplýva aj priamo z ust. § 47 ods. 2 Správneho poriadku. I napriek tomu, že rozhodnutia správnych orgánov sú založené na základe dostatočne zisteného skutkového stavu, sú nepreskúmateľné vo vzťahu k výroku a odôvodneniu napadnutého rozhodnutia. Vzhľadom na uvedené skutočnosti žaloba bola vyhodnotená ako dôvodná a správny súd napadnuté rozhodnutie zrušil podľa ust. § 191 ods. 1 písm. d) SSP. Z dôvodu, že v konaní bolo preukázané nelegálne zamestnávanie na strane žalobcu, bolo zrušené iba napadnuté rozhodnutie. Zrušením napadnutého rozhodnutia sa vec dostala do štádia odvolacieho konania. Žalovaný preto v odvolacom konaní vo výroku rozhodnutia bude špecifikovať porušenie povinnosti (skutok), za ktorý bola uložená žalobcovi pokuta.

4. Proti tomuto rozsudku podal žalovaný včas kasačnú sťažnosť. Namietal, že v prejednávanej veci je nesporné, preukázané a uvedené vo výroku prvostupňového rozhodnutia, potvrdenom výrokom druhostupňového rozhodnutia, že Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Martin, Novomeského 4, 036 01 Martin rozhodnutím číslo: MT1/RK/KON/2015/9/298941 zo dňa 10. decembra 2015 uložil účastníkovi konania, podnikateľskému subjektu, právnickej osobe Sálem s.r.o., 038 44 Borcova 6, IČO: 46 838 741 pokutu vo výške 2 000,- € (slovom dvetisíc eur) podľa § 68a ods. 1 písm. b) zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti za porušenie zákazu nelegálneho zamestnávania podľa § 3 ods. 2 zákona č. 82/2005 Z.z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ku ktorému došlo tak, že účastník konania dňa 20. 06. 2014 v čase o 12,55 hod. vo svojej prevádzkarni na železničnej stanici Vrútky - vestibul nelegálne zamestnával 1 (slovom jednu) fyzickú osobu p. L. L., dátum narodenia XX. XX. XXXX, adresa trvalého bydliska: R. a nemal s ňou založený pracovnoprávny vzťah podľa osobitného predpisu, zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonníka práce v znení neskorších predpisov.

5. Rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Martin, Novomeského 4, 036 01 Martin rozhodnutím číslo: MT1/RK/KON/2015/9/298941 zo dňa 10. decembra 2015, ako aj žalované rozhodnutie Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny, Špitálska 8, 812 67 Bratislava č. 2016/21006 UPS/US1/OK2/KON/2016/51 zo dňa 5. februára 2016 t.j. obe rozhodnutia spĺňajú náležitosti rozhodnutia uvedené v ust. § 47 a ust. § 59 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 71/1967 Zb.“). Rozhodnutia obsahujú výrok, odôvodnenie a poučenie o odvolaní. Výrok obsahuje rozhodnutie vo veci s uvedením ustanovenia právneho predpisu, podľa ktorého sa rozhodlo. V odôvodnení rozhodnutí správne orgány uviedli, ktoré skutočnosti boli podkladom pre rozhodnutie, akými úvahami boli vedené pri hodnotení dôkazov, ako použili správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodovali a ako sa vyrovnali s návrhmi a námietkami účastníkov konania a s ich vyjadreniami k podkladom rozhodnutia. V oboch rozhodnutiach je náležité opísaný skutok, ktorý bol dôvodom pre vydanie rozhodnutia s uvedením dôkazov a ich hodnotením, ktoré boli podkladom pre vydanie rozhodnutia.

6. Sťažovateľ ďalej namietal, že krajský súd sa odchýlil od ustálenej praxe najvyššieho súdu pri vyhodnotení rozsahu špecifikácie skutkovej podstaty správneho deliktu vo výroku správneho rozhodnutia.

7. Pôvodný žalobca sa ku kasačnej sťažnosti sťažovateľa, ktorá bola doručená jeho právnej zástupkyňi dňa 16.05.2017 nevyjadril.

8. Najvyšší súd Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 SSP) preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v medziach dôvodov podanej kasačnej sťažnosti v zmysle § 440 SSP, kasačnú sťažnosť prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk <. (§ 137 ods. 2 a 3 SSP).

9. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“, „kasačný súd“) vychádzal zo skutkového stavu, ktorý podrobne v odôvodnení rozsudku popísal krajský súd. Kasačný súd sa stotožnil s vyhodnotením krajského súdu o nepreskúmateľnosti skutku. V danom prípade prítomnosť L. L. v kontrolovanej prevádzke dňa 20.06.2014 bola odôvodňovaná tým, že „sa zaúčala“ a následne dňa 22.06.2014 s ňou bol uzavretý pracovný pomer. Žalovaný v odôvodnení prvostupňového rozhodnutia

zo dňa 10.12.2015 toto vysvetlenie neakceptoval a uviedol, že „Zákonník práce , ako príslušný právny predpis pre legálne pracovnoprávne vzťahy termín práca na skúšku, zaúčanie sa neuvádza, prítomnosť cudzích osôb na pracovisku je u zamestnávateľa zároveň v rozpore so zásadami bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci. V prípade zaúčania novej zamestnankyne bolo možné v zmysle § 45 Zákonníka práce využiť inštitút 3 mesačnej skúšobnej doby...“.

10. Podľa § 41 ods. 1 Zákonníka práce pred uzatvorením pracovnej zmluvy je zamestnávateľ povinný oboznámiť fyzickú osobu s právami a povinnosťami, ktoré pre ňu vyplývajú z pracovnej zmluvy, s pracovnými podmienkami a mzdovými podmienkami, za ktorých má prácu vykonávať.

11. Kasačný súd poukazuje na to, že Zákonník práce v § 41 ods. 1 upravuje tzv. predzmluvné vzťahy, v rámci ktorých je zamestnávateľ povinný fyzickú osobu oboznámiť s pracovnými podmienkami, za ktorých má prácu vykonať.

12. Prítomnosť fyzickej osoby na budúcom pracovisku môže mať svoj právny titul i v predzmluvnom vzťahu, pri ktorom je preukázaná bezprostredná časová súvislosť. Prítomnosť fyzickej osoby na pracovisku preto nemožno výlučne spájať iba s existenciou pracovnoprávneho pomeru.

13. O nároku na náhradu trov konania rozhodol kasačný súd podľa § 467 ods. 2 v spojení s § 167 ods. 1 a § 175 ods. 1 SSP tak, že účastníkom konania nárok na náhradu trov kasačného konania nepriznal. Pôvodnému žalobcovi trovy kasačného konania nevznikli.

14. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd SR v senáte pomerom hlasov 3:0. Prítomnosť fyzickej osoby na budúcom pracovisku môže mať svoj právny titul i v predzmluvnom vzťahu podľa § 41 ods. 1 zák. práce, pri ktorom je preukázaná bezprostredná časová súvislosť. Prítomnosť fyzickej osoby na pracovisku preto nemožno výlučne spájať iba s existenciou pracovnoprávneho pomeru.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.